

10, 47, κτλ. II. εν τοις Βυζ. χρόνοις ἦν ἐν χρήσει ὡς τίτλος, ἴδε Δουκάγγ.

πατρικός, ἡ, ὄν. (πατήρ) ὁ ἐκ τῶν προγόνων παραληφθεὶς, πατρικός, κληρονομικός, patrius, ἐν πατρικοῖσι νόμοις Κρατίνος ἐν Νεμείσει 6 φίλος Ἀριστοφ. Ὀρν. 142 βασιλίσται Θουκ. 1. 13. Ἀριστ. Πολιτικ. 3. 14, 6· αἱ π. ἀρεταί Θουκ. 7. 69· ἕνος Ἀνδοκ. 2. 13, Θουκ. 8. 6· ἔχθρος Λυσ. 163. 29 φύσις τῆς πρὸς ἡμᾶς ἔχθρος αὐτοῖς ὑπαρχούσης πατρικῆς Δημ. 530. 8.

II. = πατήριος, ὁ ἀνήκων ἐν τὸν πατέρα ἢ ἐκ τοῦ πατρὸς, ὁ π. λόγος Πλάτ. Σοφιστ. 242A ἢ π. πρόστασις Ἀριστοφ. Ἡθ. Ν. 10. 9, 12· οἰκονομία π., ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ δεσποτική καὶ γαμική, ὁ αὐτ. ἐν Πολ. 1. 12, 1· ἡ πατρική (δηλ. οὐσία), ἡ ἐκ τοῦ πατρὸς κληρονομία, Εὐρ. Ἰων 1034 τὰ πατρικὰ Ἀνθ. Π. 11. 75· ἀλλὰ τὰ πατρικὰ, ὡσαύτως, οἰκία τοῦ πατρὸς, Ἐβό. (Σειράρ MB', 40).

2) ὁμοίος πρὸς πατέρα, πατρικός, π. γὰρ ἀρχὴ βουλευταί ἡ βασιλεία εἶναι Ἀριστ. Ἡθ. Ν. 8. 10, 4· π. συγγενική αἵρεσις Πολύδ. 32. 11, 1, Πλούτ. 2. 802F· Ἐπίρρ., πατρικός ποιεῖσθαι τὰς κόλασις Ἀριστ. Πολιτικ. 5. 11, 29.—ἴδε πατρώδος, ἐν τέλ. 3) παρὰ τοῖς Ἐκκλ., ὁ ἐκ τοῦ πατρὸς. 4) παρὰ τοῖς Γραμμ., ἡ πατρική = ἡ γενική πτωίσι, Χοιρόδοξ.

πατρικότης, ἡτος, ἡ, πατρίτος, Λατ. paternitas, Πισκ. Ἰστ. 160. 5.

πατρίλκτος, ὄν, -ῆ οὐσία ἡ πατρική· καὶ ἀπὸ τοῦ πατρὸς εὐημενὴ κλήρω· Φώτ.

πατήριος, α, ὄν, Τραγ· ἀλλὰ καὶ ὄσ, ὄν, Εὐρ. Ἐλ. 222, καὶ παρὰ τοῖς Ἄττ. πεζογράφοι· ἀλλ' ἴδε Ἀνδοκ. 26. 45· (πατήρ) — ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πατέρα τινός, ὁ τοῦ πατρὸς, Λατ. patrius. ἄρουρα Πινδ. Ο. 2. 26· ὄσσα αὐτὸς 6. 106· γῆ, χθών, Σοφ. Ἄντ. 106, Εὐρ. Μῆδ. 651, Ἐλ. 222, κτλ.· τεύχεα, ὄσματα Σοφ. Φ. 398, Ο. Τ. 1394.

II. = πατρικός, ὁ ἐκ τῶν προγόνων παραληφθεὶς, κληρονομικός, οἱ π. θεοὶ Ἡρόδ. 1. 172, Σουλ. Ἐπιγρ. 1104. 11· αἱ π. τελεταὶ Ἀριστοφ. Βάτρ. 367 ἱερά Θουκ. 2. 16· νόμοι ὁ αὐτ. 4. 118· θυσίαι Ἰσοκρ. 218D, Πλάτ. αἱ π. ἀρχαί Σενοφ. Κύρ. 1. 1, 4, πρβλ. Ἀριστ. Πολιτικ. 3. 14, 11 καὶ αἱ τιμιαὶ αἱ π. Ἰσοκρ. 195A· π. καὶ ἀρχαία νόμιμα Πλάτ. Νόμ. 793B· πατριωτέρη ἡγεμονία, ἀρχαιοτέρα, Ἰσοκρ. 48A.—π. πατριόν ἐστὶν αὐτοῖς, εἶναι κληρονομικὸν δικαίωμα παρ' αὐτοῖς, ἀρχαία συνήθεια ἐκ τῶν προγόνων, Ἀριστοφ. Ἐκκλ. 778, πρβλ. Θουκ. 1. 123, Σοφ. Ἐλλ. 7. 1, 3· Π. Σπάρτης Τυρταί. 12· οὐκ ἦν ταῦτα τότε τὸτε Ἀθοναϊκὴ πάτρια Δημ. 295. 24.—τὰ πάτρια, Λατ. instituta maiorum (ἐν ᾧ τὰ πατρώα, σημαίνει τὴν πατρικὴν κληρονομίαν), κατὰ τὰ πάτρια Ἀριστοφ. Ἀχ. 1000, Θουκ. 2. 2, κτλ.· ἀντίθετ. τῶν παρὰ τὰ π. Πλάτ. Πολιτικ. 296C· ποῖω πρὸς τὴν πόλιν τὰ πάτρια, ὑπερτεροῦ τὴν πόλιν ὡς ὑπέρτερον οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸ ἡμῶν, Ἰσοκρ. 46E· σπανιωτέρον καθ' ἑνίκ., τὸ π. πατρίον παρέξι, παραμείλησας τὸν κανόνα τῶν πατέρων ἡμῶν, Θουκ. 4. 86.—Ἐπίρρ., πατρίως Ἰουδαίσις, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν πατέρων αὐτῶν, Ἰωσήφ. Ἰουδ. Πόλ. 1. 24, 2· π. καλούμενον, ἐν τῇ ἐπιχωρίῳ αὐτῶν γλώσσῃ, 5. 2, 1.—ἴδε πατρώδος ἐν τέλ.

πατρίς, -ίδος, ποιητ. ἡλ. τοῦ πατρίτος, πατρίς γαῖα, αἶα, ἄρουρα, ἡ πατρίος γῆ· ἡ πατρίς, ὡς καὶ νῦν, Ὀμ.· οὕτω, πατρίδα γαίαν καὶ παρ' Ἠσ. ἐν Ἄστ. Ἡρ. 1 καὶ 12, Διόσκυλ. Θῆβ. 585· γῆ π. Σοφ. Ο. Τ. 641· π. πόλις, ἡ πόλις τῶν προγόνων τινός, Πινδ. Ο. 10 (11). 45.

II. ὡς οὐσιαστ., ὡς τὸ πάτρα, Ἰλ. E. 213, Ὀδ. Δ. 586., I. 34, κτλ.· οὕτω παρ' Ἡρόδ. (ἴδε ἐν λ.· πάτρα), καὶ παρὰ τοῖς Ἄττ. Κωμ. καὶ πεζογράφοι ὁ συνήθης τύπος· ἐν τῷ πλῆθ., ἐν ταῖς αὐτῶν πατρίσιν Δημ. 324. 20, πρβλ. 327. 10, Πλάτ. Πολιτικ. 308A· ἡ κοινή π., δηλ. ὁ κάτω ὄσμος, ὁ ἄσος, Πλούτ. 2. 113C.—Παρομίαι: πατρίς γὰρ ἐστὶ πᾶσι ἴν' ἀν πράττη τις εὖ, ubi bene, ibi patria, Ἀριστοφ. Πλ. 1151.

πατρισι, πατρίθεν, ὁ ἔστι μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς, Ἐπιγρ. Ἀλικαρνασσοῦ, Newton, Halcarn. etc 3.

πατριώτης, ου, ὁ, κλητικ. -ῶτα Νικων ἐ· Κιββαρωῦ 1· (πάτριος) — ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν πατρίδα, συμπατριώτης· κυρίως τὸ πατριώτης ἐλέγεται ἐπὶ τῶν βαρβάρων οἵτινες εἶχον μόνον κοινὴν πατρίδα, ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνας καθ' ἑαυτοὺς πολίτας ὡς ἔχοντες κοινήν πόλιν (ἴτοι ἐλευθέραν πόλιν), Πλούτ. Γ', 54, Ἡσύχ., Φώτ.: ἐντέθεν: μήτε πατριώτας ἀλλήλων εἶναι τοὺς μέλλοντας ἄσος δουλεύουσιν (ἴδοτε παρὰ τοῖς βαρβάροις πάντα δοῦσα πλὴν ἑνός) Πλάτ. Νόμ. 777C· τοῖσι Λυκοῦργοι πατριώταις, φανίνονται τὸν Λυκοῦργον Διγύπτιον εἶναι νομίζοντες ἢ τὸ γένος ἢ τοὺς τρόπους· (Σχόλ. εἰς Ἀριστοφ. Ὀρν. 1294), Φερεκράτ. ἐν· Ἀγρίοις 5, πρβλ. Ἀλεξίν ἐν Ἀδῆλ. 74: ἐντέθεν ὁ Σενοφ. λέγει Ἱπποί πατριώται = ἐγγυρίοι, Κύρ. 2. 2. 26· καὶ κατὰ μεταφορ. ὁ Σοφ. καλεῖ τὸν Κιββαρών πατριώτην τοῦ Οἰδίπιδος, Ὀ. Τ. 1091· ἐπὶ τοῦ Διονύσου, τὸν πατριώτην θεῶν· ὑπαγομαινείας ἀνθεόντα τιμαῖσι Διδύουσι Πλούτ. 2. 671C· π. ἐστὶ μοι. — Ἀπόκρ. ἐλάνθανες ἄρα βαρβαροὶ ὧν Λοκ.

Σόλοικ. 5· πρβλ. πατριωτῆς. II. Παρὰ μεταγεν. τὸ πατριώτης ἦν ἐν χρήσει ὡς· πολλῆτος, Ἰάμβλ. ἐν βίβλ. Πυθαγ. 21· πατριωτικός, ἡ, ὄν., ὁ ἀνήκων εἰς πατριώτην ἢ πατριάν, Ἀριστ. Οἰκ. 2. 4. 1. Δικαίαρχ. παρὰ Στεφ. τῷ Βυζ. ἐν λ. πάτρας. πατριώτης, ἴδος, ἡλκ., ὁ πατριώτης, π. γῆ πατρίς, Εὐρ. Ἡρακλ. 755· στολὴ πατριώτις, στολὴ, ἡμισμός· τῆς πατρίδος τινός, λέγεται ἐπὶ βαρβάροι, Λοκ. Σκῆψης 3.

II. Ἀρτεμῖς π. Σουλ. Ἐπιγρ. 1444. 11.
πατρώ-βουλος, ὁ = πατήρ βουλῆς, ὁ ἀρχηγὸς τῆς βουλῆς, τίτλος, Ἰουλ. Ἐπιστ. 11.

πατρογένειος, ὁ, ἐπίθετον τοῦ Ποσειδῶνος, προγονικός, Πλούτ. 2. 730E.

***πατρογενής** αἰών, Ἰω. Λυδ. π. μνηῶν Β'. 11. — Ἐν τῷ Θσα. Στεφ. τὸ ἐπίθετον τοῦτο ἀποδοκιμάζεται ὡς κακὴ γραφή, εὐρεθεῖσα ἐν τισι χειρογράφοι τοῦ Σοφοκλέους (ἐν Ἀντιγόνη σ. 939) ἀντὶ τοῦ ὡς ὀρθὸν ἐκεῖ θεωρουμένου προγενής.

πατρο-γέννητος, ὄν, ὁ ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθείς, Ἰω. Δαμασκ. ΠΙ, 813C.

πατρογένρων ἱερέως, ὄνομα ἱερατικῷ ἀξιώματος, Ἐπιγρ. Ἐπίσπου, Hermes IV, σ. 206.

πατρογεώργητος ἀμπελος, ἡ ὑπὸ τοῦ πατρὸς γεωργηθεῖσα, Θ. Στουδ. σ. 801, ἐκδ. Μί.

πατρο-δίδοκτος, ὄν, ὁ ὑπὸ τοῦ πατρὸς διδαχθείς, Ἀνέκδ. Ὀζω. 3. 370.

πατρώ-δοτος, ὄν, = τῷ ἐπομ., Εὐσ. ἐν Maitlair. Misc. σ. 139.
πατρο-δωρητος, ὄν, ὁ ὑπὸ πατρὸς δωρηθείς, Λοκ. Τραγωδοποι. 367.

πατρο-εἰκελος, ὄν, ὅμοιος τῷ πατρί, Στουδίτ. 824D.

πατροθεῖθεν, ἐκ τοῦ πατρὸς θεῖου, συγγενικὴν πατροθεῖθον στοργὴν εἰδότες τηροῦντάι σε πρὸς ἡμᾶς Τζέτι· Ἐπιστ. 523, ἐκδ. Kiessl.

***πατροθρόνος**, ὁ, Φωτ. ἔπιστ. Γ' ζ' καὶ Δ' μβ' καὶ Ε' α', ἐκδ. Ἰω. Βαλ. σ. 159. 180. 198.— Σημαίνει ἡ λέξις θεῖον τοῦ πατρὸς (ἴδε καὶ Προλεγόμεν. τοῦ ἐκδ. σ. 24), ὄχι πατριῦμα, θεῖον πρὸς πατέρα ἢ ἀπὸ πατρὸς, ὡς ἔχει ἡ ἑρμηνεία ἐν τῷ Θσα. Στεφ. ληφθεῖσα ἐκ τοῦ Δουκαγγίου, καὶ περᾶσσο καὶ εἰ πάντα τὰ λεξικά· ἴσως δὲ καὶ τὸ μητροθρόνος, τὸ παρὰ Κ. Προφπρ. τ. 3, σελ. 106, 15, οὕτως ἐξηγηθέν, ὄχι διὰ διὰ τοῦ avunculus, ὡς ἐξηγείται ἐν τῷ Θσα. Στεφ. Ἐν τούτοις ἐπειρὴ εὐρίσκω καὶ ἐν τοῖς Ἀττικαῖς καὶ ἐν τῇ Ὑλίη Γαλλογραικικοῦ ἰερισμοῦ τοῦ Κορῆ τὸ oncle paternel διὰ τοῦ πατροθρόνος, κατὰ τὸν Ducange ἐξηγουμένου, λέγω δεῖ ἴσως εὐρησθαι ποῦ ἡ λέξις καὶ ἐν ταύτῃ τῇ σημασίᾳ, βεβαίως ὅμως ὄχι παρὰ τῷ Φωτίῳ, Συναγωγῇ Λέξ. Ἄδης. Κοιμουνοδῆ.

πατρώδεν, Ἐπίρρ. (πατήρ) π. ἐκ γενεῆς ὀνομαζώνων, ὁ ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ γένους, (κατὰ τὸ ἐκ παραλλήλου σχῆμα), Ἰλ. I. 68, πρβλ. Ἡρόδ. 3. 1, Θουκ. 7. 69· τὸ μὲν π. ἐκ Διός εὐχόντα, πρὸς πατέρα, Πινδ. Ο. 7. 40· εἶπερ.. ἐστ' ἐμὸς τὰ π. Σοφ. Δέ. 547, πρβλ. Ο. Κ. 215 ἀναγραφῆναι π. ἐν στήλῃ, μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς, Ἡρόδ. 6. 14, πρβλ. 8. 90· οὕτω, γράφειν τὸ ὄνομα π. καὶ φιλῆς καὶ ὄνομα, μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς, τῆς φιλῆς καὶ τοῦ ὀνομα, Πλάτ. Νόμ. 753C.

2) ὁ προεργόμενος ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀνάγκα π., ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ Διός, Πινδ. Ο. 3. 51· π. ἀλάστορ Διόσχυλ. Ἀγ. 1508· π. εὐκταία φάτις, κατὰρα πατρική, ὁ αὐτ. ἐν Θῆβ. 841.

πατροῖδος, ἄ, = πατροῦδος (πατροφώχος, πατροῦχος, δηλ. ἐπικλήρος κόρη) Ἐπιγρ. Γόργουσις Κρήτης, IG. ant. 475.
πατρο-κάσιγνητη, ἡ, ἡ-τοῦ πατρὸς ἀδελφή, Κόιντ. Σμ. 10. 58.
πατρο-κάσιγνητος, ὁ, ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφός, Ἰλ. F. 469, Ὀδ. Z. 330, Ν. 342, Ἡσ. Θ. 510· πρβλ. πατράδελφος.

πατρο-κίνητος, ὄν, ὁ ὑπὸ τοῦ πατρὸς κινηθείς, πᾶσα πατροκινήτων φωτοφανείας πρόδος, πᾶσα θεοκινήτων φωτοφανείας πρόδουσις· (Παχυμίχι), Διον. Ἀρσεν. π. Οὐραν. Ἰεραρχ. 1. 1. Πάτροκλος, ὁ, τοῦ Ἀχιλλεύος φίλος, Ὀμπρ., παρ' ᾧ αἱ πλάγια πτώσεις σχηματίζονται ὡς εἰς ἑξ' ὄνομαστ. ***Πατροκλέως**, ἐν. **Πατροκλέης**, αἶς. **Πατροκλῆος**, κλητ. **Πατροκλῆειος**, ὄνομ. πλῆθ. **Πάτροκλος**, Ἀριστοφ. Βάτρ. 1041· ὑπάρχεις καὶ ὄνομ. **Πατροκλῆς**, Θεόκρ. 15. 140.—**Πατροκλέια**, τά, ἐπιγραφὴ τῆς ἐξ' ἑρμηνείας τῆς Ἰλ. (Π), Ἀλιάων. Ποικ. Ἰστορ. 13. 14, Εὐστ. 1049. 19.

πατρο-κόμος, ὄν, ὁ φροντίζων περὶ τοῦ πατρὸς, Νόνν. Διον. 26. 103.

πατροκτονέω, φωνεύω τὸν πατέρα μου, πατροκτονουῶ γὰρ εὐνοικίῃσσι ἐμοί· Διόσχυλ. Χο. 909.—ἴδε Κόντου Γλωσσ. Πα· ατηρ. σ. 98.

πατροκτονία, ἡ, τὸ πατροκτονεῖν, πατροφονία, Ἰππαρχος παρὰ Στωδ. 573. 55, Πλούτ. Ρωμα. 22, κτλ.

πατρο-κτόνος, ὄν, ὁ ἀποκτείνων τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ πατέρα, πατροκτοία, Τραγικ. ὡς Διόσχυλ. Θῆβ. 752, κτλ.: δίκη π., τιμωρία πατροκτονίας, Σοφ. Ἄποστ. 624· π. μίσουσα, τὸ μύσσημα τῆς πατροκτονίας, Διόσχυλ. Χο. 1028 — ἀλά, χεῖρ πατροκτόνος σημαίνει (παραδόξως) φονικὴν χεῖρα πατρὸς ἐν Εὐρ. I. Δ. 1083.